

על פגיעות

קתרין אנג'ל

חלק גדול מן השיח הפמיניסטי הפופולרי בנושא ההסכמה במין דוחק בנשים לגלם אידיאל של אישה שיודעת מראש מה היא רוצה ומבטאת זאת בבירור, באופן שמאפשר לה לנהל את סיכוני הפגיעה המינית. זוהי תגובה מובנת לחוויות האומללות שחוות נשים רבות כל כך, אבל האידיאל הזה הוא גם חרב פיפיות

נובמבר 2021

קביעה כי הנשים הן הסמכות העליונה בכל הקשור לתשוקותיהן, שהן יודעות חז-משמעית מה הן רוצות, היא רעיון מפתה. אבל האם יש מישהו שהוא באמת הסמכות העליונה לגבי עצמו - לגבי מיניותו או בכל עניין אחר? אינני סבורה כך, ואינני בטוחה שהתעקשות על כך מקדמת אותנו במיוחד. נשים אינן הסמכות העליונה לגבי עצמן, ולא משום שדווקא לנשים, בניגוד לגברים, יש בעיה לזהות את התשוקות ה"אמיתיות" שלהן, אלא משום שאף אחד - אולי במיוחד בתחום המיניות - אינו יכול לשמש סמכות עליונה לגבי עצמו.

בסרטה של קָלֶר דִּינִי **יום שישי בערב**, המבוסס על ספרה של עמנואל ברנהיים, לור עוזבת את הדירה שבה היא מתגוררת לבדה. אנחנו רואים אותה אורזת ארגזים; למחרת בבוקר היא אמורה לעבור לגור עם החבר שלה. היא מבלה זמן מה בסידור בגדים, בהתלבטות מה למסור ומה לשמור, ואז נכנסת למכוניתה כדי לנסוע לארוחת ערב אצל חברים. זהו ערב נורא - מבול יורד בחוץ, והכבישים פקוקים לחלוטין בגלל שביתת עובדי התחבורה הציבורית.

לור יושבת במכונית ומתופפת באצבעותיה על ההגה לצלילי פסקול פועם של להקת טינדרסטיקס. היא מפזמת עם הרדיו ומציצה למכוניות אחרות, ובהן פרצופים בוהים נכחם, כל תוכניותיהם ותנועותיהם נעצרו בזמן, הוקפאו ביקומיהם הזעירים. פרסומת ברדיו מעודדת את הנהגים להציע טרמפ לזרים שנתקעו בגשם, ולור מעזה להזמין לרכבה גבר בשם ז'אן המתדפק על חלונה. השניים יושבים שם בדממה. משיכה ארוטית חסרת מילים מתפתחת ביניהם. באמתלה של פקקי התנועה, לור מבטלת את ארוחת הערב עם החברים. היא וז'אן בקושי מחליפים מילה; הם מוצאים מלון ושוכבים.

אחר כך הם יוצאים למסעדה מקומית ואוכלים יחד בשתיקה חברית. זוג שמתקוטט בשולחן סמוך מושך את תשומת ליבם. הצעירה הנסערת יורדת למטה לשירותים, וז'אן הולך בעקבותיה. ואז אנחנו - או שמא לור? - רואים אותו עושה סקס עם האישה הצעירה. הסצנה, המוצגת בסגנון מגורען ובטכניקת סטופ-סטארט מושן, משדרת עמימות רוטטת; קשה לדעת אם הדברים קורים באמת. האם זה הפחד של לור או הפנטזיה שלה? ואולי שלנו? לור חצתה גבולות; היא ביקשה ומימשה עונג גופני אילם עם אדם זר. האם זו ההתרחשות שאנחנו והיא אמורות לפחד מפניה - העונש, ההשפלה, שהם מנת חלקה של אישה המבקשת לה עונג טהור? או שאולי זוהי התרחשות ארוטית עבורה - האפשרות שלא זו בלבד שהיא עצמה נהנתה ממפגש מיני טהור, אלא שגם אותה יכול הגבר הזה לנפנף למען עוד אישה אחת, ובסביבה העלובה הקלאסית הזאת: השירותים?

נראה כי לור אינה יוצאת מהבית בכוונה לפתות איש זר. תשוקתה לאיש הזה, או לסקס אנונימי, אינה שוכנת בתוכה ומחכה שימשו אותה. היא מופיעה ברגע הסף הזה - בערב האחרון שבו לור מתגוררת לבדה, לפני מעבר לחיים זוגיים יותר; בסביבה המערפלת של פריז הקופאת על עומדה; ברגע של האפשרות האירוטית - והפגיעה - להשעות את הזמן הרגיל, להשעות את החוקים. בסצנה האחרונה, שבה לור נמלטת מהמלון בצחוק מסוחרר, היא נראית כמי שבעצמה מופתעת ממעשיה ומרוצה מן ההפתעה. האם נדהמה מתשוקתה שלה, מן העונג שלה? לפעמים התשוקה המינית יכולה להפתיע אותנו; לפעמים היא מצליחה להסתנן פנימה בלי שתזדמן, לחבל בתוכניות ואיתן באמונות שלנו לגבי עצמנו. אבל העליצות המסחררת הזאת אפשרית רק אם אנחנו פגיעים כלפיה מלכתחילה. אם ישאלו אותנו, אולי לא נאמר שהיינו רוצות סקס במלון עם איש זר ומחוספס. אולי לא יהיה זה מדויק לומר שרצינו בו או שלא רצינו בו; התשוקה אינה נמצאת תמיד, כמשהו שממתין שרק נכיר בו. הפגיעות היא שמאפשרת לה להתממש.

גיקלין פרידמן, בספרה *What You Really Really Want: The Smart Girl's Shame-Free Guide to Sex and Safety* (2011), אומרת לנערות ולנשים הצעירות שאליהן פונה הספר ש"האדם הראשון שאיתו אתן צריכות ללמוד כיצד לתקשר על סקס הוא אתן עצמכן". אם "אינך יכולה להודות בפני עצמך במה שאת רוצה ולא רוצה בסקס, אינך נמצאת במצב שבו את יכולה לחלוק את המידע הזה עם אדם אחר". פרידמן טוענת שאחד הקשיים העיקריים העומדים בפני נשים קשור במכשולים שבדרך לגילוי תשוקותיהן ה"אמיתיות". "כשמדובר במיניות", שואל הספר, "איך תגדירי את עצמך בתרבות שנחושה כל כך לעשות זאת בשבילך?" קארן גרני, מצידה, בספר *Mind the Gap: The Truth about Desire and How to Futureproof your Sex Life*, כותבת ש"חיוני שתבינו כמו שצריך איך המיניות שלכם פועלת לפני שתוכלו לצפות לשלב אותה באופן מיטבי עם זו של מישהו אחר".

הספרים האלה מאשררים את זכותן של נשים לעונג מיני. הם בפירוש אינם הנבלים בתרבות מינית שלעיתים קרובות מדי אינה מניבה תוצאות טובות במיוחד לנשים; הם מציגים שאלות חשובות באמת לנשים שנלכדות בין לחצים סותרים ודרישות בלתי אפשריות. נשים רבות זקוקות נואשות לשמוע שמגיע להן לחקור את מיניותן בלי לחצים; שעשויים להיות דברים שהן רוצות ואוהבות אבל אינן מקבלות מבני או בנות הזוג שלהן, או מן הדימויים שהן פוגשות דרך קבע בתרבות; שמותר להן להגיד לא, ושמותר להן

גם לומר מה היו רוצות. כל זה חיוני, בפרט בהתחשב בחינוך המיני הלקוי להחריד במדינות רבות כל כך ובדממה המוחלטת כמעט לגבי עונג נשי בחינוך המיני הקיים. הוא חיוני גם לאור המחקר המעלה כי העונג נמצא לעיתים קרובות בעדיפות נמוכה להדהים מבחינת הנשים עצמן, שחוות את ההנאה והסיפוק של בני הזוג שלהן כעניין דוחק בהרבה משלהן.

אבל ייתכן שאנחנו שוגים באשליות בהתעקשותנו על האפשרות לגלות את המיניות במנותק מאינטראקציה עם אחרים. הקושי ברעיון של מה שאדם "באמת" רוצה - הקושי בחשיפת הרצון הזה, ואז בהבאתו אל הסקס, משל היה הרצון אובייקט - אינו טמון רק בכך שבסקס אנחנו צריכים להתחיל באיזשהו מקום, שהרי תמיד יש פעם ראשונה לכל דבר מיני, ובהכרח מדובר בדבר לא ידוע ומלא אי-ודאות. העניין הוא גם שכל מפגש מיני הוא ייחודי ויש בו עמימות רבת עוצמה. לעולם איננו יודעים מה יקרה בחוויה מקרית נתונה או איך נרגיש לגביה, בלי קשר למה שעשינו ואהבנו בעבר. המיניות שלנו איננה דבר שאפשר לגלותו בשלמותו בעצמנו ואז "להתממשק" למיניות של אדם אחר. הצורה שבה אנחנו נוגעים בעצמנו אינה יכולה תמיד לשמש מתווה מדויק לאופן שבו אנחנו אוהבים שמישהו אחר נוגע בנו. ייתכן שחלק מן ההנאה שבמין כרוך בדיוק בגילוי דרכים חדשות ושונות שבהן ייגעו בנו: ההנאה שבפגיעות ובאי-הידיעה.

הרעיון שאפשר לגלות את המיניות שלנו לבד הוא תגובה מובנת לתסכול מן החוויות המיניות האומללות והמטרידות שנשים רבות כל כך חוות: חילול של גבולות, התעלמות מרצונות מפורשים או חוויה של עונג מועט בלבד בסקס - כל אלה עלולים בהחלט לגרום לנשים להיזהר מפני פגיעות, חדירות, פתיחות. החשיבות הגדולה של הגדרה עצמית ושל שרטוט גבולות עולה גם מחוויות של אלימות ופגיעה גזענית. כפי שכותבת אודרי לורד, אצל גברים שחורים ונשים שחורות יש הבנה "אקסיומטית" ש"אם לא נגדיר את עצמנו בעצמנו, אחרים יגדירו אותנו - לשימושם ולהוותנו".

עבור נשים רבות, החיים - וסקס - הם מאבק מתמיד ומורכב בין הצורך להתקשח, להתבצר ולהדוף ובין הצורך לקבל, להתמוסס ולאפשר. נשים במיוחד מכירות היטב את הפגיעות המושלת בחייהן; הן לומדות זאת בדרך הקשה, הכוחנית לעיתים קרובות מדי, אם בדמות אלימות ופלישה ממש אם בדמות תזכורות קבועות לכך. גדול הפיתוי לדמיין את עצמך כבלתי פגיעה, ריבונית לגמרי ובעלת גבולות ברורים, ולפיכך כמי שמסוגלת להדוף כל פלישה. כאשר את חשה פגיעה, מפתה לעטות שריון נגד פגיעות - לפנטז על התקשחות שתמנע כל אפשרות של פגיעה. אבל תוצאה אחרת של התקשחות כזאת היא ששום דבר אינו יכול להגיע אלייך. איך תשמרי על עצמך מבלי לחסום את הפגיעות, עם כל הפוטנציאל הפורה שלהן? "איך", שואלת לורד, "להרגיש אהבה, איך לא לזלזל בפחד אך גם לא לתת לו להכריע אותך, איך ליהנות מלהרגיש רגשות עמוקים?" אנחנו צריכות להיות פגיעות - להסתכן, להיפתח ללא-נודע - כדי שנוכל לחוות שמחה ושינוי. זו הבעיה: עונג כרוך בסיכון, ואת הסיכון לעולם אי-אפשר לחסום או למנוע מראש. אף אחד מאיתנו לא ייהנה ממימוש מיני באמצעות התקשחות נגד פגיעות. מימוש כזה יימצא רק באמצעות הכרה בפגיעות שכולנו חולקים, ובאמצעות היפתחות אליה.

הפתיחות עשויה להיות גם חלק מכריע מן העונג. זוהי תכונה מעורפלת להפליא; היא מקבלת, היא פקוחה, היא מזמינה, ועל כן היא גם כרוכה בסיכון. ה"חדירות" - הערנות לצרכיו ולתשוקותיו של הזולת - חושפת בני אדם לרגשות של אחרים, ועל כן היא גם פותחת פתח לפגיעה. כאשר פוגשים אותך בתשוקתך, כאשר את מופתעת מתשוקתך, זהו תרגיל באמון הדדי ובמשא ומתן סביב פחד. כשזה עובד, התחושה עשויה להיות פלאית כמעט; התנגשות קסומה, בטוחה ומסוכנת במידות הנכונות בדיוק, נוחה ומאתגרת בשיעורים מדויקים. היא נדירה, אותה אלכימיה מוזרה של גוף ונפש שעשויה להוליך למיזוג כזה בין מוכר לזר, בין קלות להפתעה. ומאחר שהיא נדירה, יש לנצור אותה. הנכונות להשתחרר בסקס - להניח לעצמך ללכת למקומות של עצימות גדולה, למרחב הדק-מן-הדק שבין לדעת ולא לדעת מה רצונך, בין לשלוט בפעולה ובין להניח לפעולה להשתלט - כרוכה בהנחת מטען עצום של אמון על הזולת, דורשת לסמוך על הזולת שיוותר על חירותו לנצל אותך לרעה. אני סומכת עליך, היינו רוצות להיות מסוגלות לומר, שלא תפגע בי. אני סומכת עליך שלא תנצל לרעה את כוחך.

זה כמובן דבר קשה להחריד, אולי אפילו חלום באספמיה. יתמזל מזלנו אם נזכה אפילו לרגעים חולפים כאלה במהלך חיים שלמים. ועבור נשים, סוג כזה של התרת רסן כרוך בסיכון משום שגברים רבים אכן מנצלים לרעה את הפגיעות הכרוכה בסקס; יש בו סיכון גם בגלל הנכונות התרבותית לפרש את נכונותן להתיר רסן מבחינה מינית גם כהתרה של ריבונותן או ביטחונן. על השגתו מקשות גם ההשפעות ארוכות הטווח של מקרי תקיפה מינית.

סרטה של מאטי דיז'פ **אטלנטיקה**, סרט הביכורים שלה כבמאית, מספר את סיפורה של אדה, אישה צעירה תושבת העיר דקר, שאמורה להינשא לעשיר מקומי בשם עומאר. אבל אדה מאוהבת בסולימאן דווקא, פועל אחד מני רבים באתר בנייה מקומי שמלין את שכר עובדיו במשך חודשים. סולימאן, כמו רבים אחרים, יוצא אל הים כדי לחפש עבודה בספרד. הוא אינו שב - למעשה, הוא צף ועולה בדמות רוח רפאים מסתורית - ואדה נישאת בסופו של דבר לעומאר, למרות הסתייגותה. אחר כך היא עוזבת אותו, אומללה. כשהיא אומרת לו שלא תחזור איתו הביתה, הוא מתפרץ: "ממילא לא עמד לי איתך". זהו תרגיל מוכר של הנדחים: עלבון, ענישה, התכחשות להצהרות התשוקה.

מדוע הסירוב לסקס מעורר זעם כזה? אילו אי-ודאויות, אילו פגיעויות, מנוהלות ומוסטות ביחסם של גברים לסקס, ובאיזה מחיר - לא רק לעונג ולביטחון של נשים אלא גם לחוויות העונג של הגברים עצמם? רבים, ובהם פרויד, טענו שפיתוח של גבריות הטרוסקסואלית כרוך בצורך דחוף להתנתק מן ההזדהות עם האם - האם שכולנו תלויים בה לחיינו. במקרה של בנים, הצורך הזה עלול להיכרך לבלי התר בעוינות וסירוב או בדחייה של כל מה שנחשב נשי, של כל מה שנקשר באם. זה כולל כמובן כל תלות, פגיעות, חדירות. אדם צריך להתנער מן הנשיות כדי להימלט מפוטנציאל הפגיעה של יחסים; אדם צריך להשתחרר מן התלות הנקשרת בילדות.

בחלק גדול מן השיח הפופולרי בנושא ההסכמה במין דוחקים בנשים לגלם אידיאל של האישה הבטוחה בעצמה, המשתוקקת באופן פעיל. על פי תפיסה זו, אם אנחנו יודעות מה אנחנו רוצות ומבטאות זאת בבירור, אנחנו מנהלות באחריות את סיכוני האלימות המינית ומגדילות את הסיכויים לחמוק מפגיעה.

אבל הדמות האידיאלית הזאת של האישה המשתוקקת באופן פעיל היא חרב פיפיות. לעיתים קרובות היא מככבת במחשבה הפמיניסטית כקצה אופק האפשרויות: בעולם משוחרר באמת, נשים יוכלו להתאוות בדיוק כמו גברים וגם לדבר על כך במפורש כמוהם. והיא מככבת כמובן גם כאובייקט תשוקה לגברים, כמושא פנטזיות: האישה שהיא קלישאה פורנוגרפית, נכונה לכול, בלתי עצורה, משוחררת. אבל מעמדה של אישה כמושא לפנטזיה גברית הוא מעמד הרה משמעות: אישה יכולה לעורר תחושות של אישור, ריגוש, ושמחה, אבל יכולה גם - ולפעמים באותו אדם עצמו - ללבות גועל, בוז ועוינות. אישה שחושקת בסקס עלולה להפוך בעת ובעונה אחת לרצון שבא לידי מימוש וגם למושא שנאה; ואילו הגבר עלול להיות בעת ובעונה אחת גם נלהב וגם שיפוטי, גם מגורה וגם נקמני.

יש גברים שחשים עוינות כלפי מה שהם רוצים; יש גברים שחשים בוז כלפי מה שהם חושקים בו; עבור גברים מסוימים, השגת מושא התשוקה שלהם מובילה תמיד לשנאה כלפיו. ד. ה. לורנס לכד את הדינמיקה הזאת במסה "Pornography and Obscenity" כאשר כתב שגברים רבים, לאחר שקיימו יחסים עם אישה, "חשים שלכלכו אותה ושעכשיו היא פחותה יותר, זולה יותר, שפלה משהייתה לפני כן". גברים עלולים גם לחוש שגבריותם מסורסת בחברת נשים בעלות תשוקה, משום שבן הזוג החושק באופן פעיל אמור להיות הגבר דווקא.

"כשבחורה אומרת לא המוטיבציה שלי רק עולה, וגם הריגוש!", מספר גבר צעיר לְדִלְפִין דיילי ובלאנדין גרוסז'אן בתוכנית התעודה שלהן *Sexe sans consentement* ("סקס בלי הסכמה"). והנה עוד סיבה לקוצר הרואי בלהט שבו מהללת תרבות ההסכמה את הכן המפורש: נשים שאומרות לא, או שמביעות הסתייגות, עשויות להיות מושכות יותר בעיני גברים לא רק משום שהדבר מראה שהן אינן מופקרות אלא גם משום שהן מייצגות אתגר מבוקש לגברים, אתגר שהשגתו תאשר את כישוריהם הגבריים ("אומני פיתוי" שמתפייטים על הכנעת "ההתנגדות הסמלית" או "ההתנגדות הרגע האחרון" של נשים אינם רוצים באמת עולם שבו נשים אינן חשות בושה מינית; הם רוצים פשוט להיות מי שגוברים עליה. הם זקוקים למיאון הנשי כדי לחוש בכוחם שלהם). נשים אולי יחוו בטוחות יותר לומר לא משום שהדבר משמר את תחושת הכוח של הגברים, והן יודעות שערעור תחושת הכוח הזאת עלול להיות מסוכן.

שום דבר במרחב הזה אינו ידידותי לנשים שרוצות לחוות התרת רסן, או את הנאות הפגיעות והפתיות. וגם לגברים יש הרבה מה לחשוש מהתרת רסן כזאת, משום שהם נענשים חברתית כאשר הם מתפרקים מעמדת השליטה. סקס הוא תחום מאיים מאוד, ועבור רבים הוא גם כרוך בפגיעה ובטראומה, בלי קשר למגדר. יתר על כן, מכיוון שאידיאל של פגיעות צוהלת עלול להיות כה עמום ובלתי נגיש להבנותינו המקובלות באשר לסקס, גובר עוד יותר הקסם שבידיעה העצמית הברורה לגבי תשוקה.

סקס תמיד כרוך במשחקים של כוח וויתור על כוח; תמיד מתקיים במרחב הרב-משמעי שבין ידיעה לאי-ידיעה. בכל מעשה מיני אנחנו פגיעים באופן שאין מהותי ממנו: פשוטים מבגדינו וחשופים לפגיעה, גופנית ופסיכולוגית כאחת. עמידה על גבולות - הצהרה על מה שמוכנים ולא מוכנים לעשות, על מה שאוהבים ולא אוהבים - עשויה לשמש אפוא קרקע חשובה לעצם היתכנותו של עונג. כאשר משרטטים מראש תשוקות, תענוגות, אמירות של עשה ואל תעשה, כן ולא, יש בכך ביטחון ותחושת שקט. הידברות

מקדימה כזאת - עם עצמך לא פחות מאשר עם אדם אחר - עשויה להיות תנאי הכרחי לכל חוויה של עונג, שחרור וחקירה; זוהי העמדה היחידה שמתוכה יש לעונג סיכוי כלשהו לבצבץ. ומול גברים שתלטנים שהתחנכו על רעיון זכותם הטבעית לגופן של נשים, ההכרזה הנחושה של הכרה עצמית, של גבולותייך, נשמעת רעיון משכנע מאוד.

הסיכון טמון בכך שהגבולות הללו - הצהרות על מה שאנחנו רוצות ועל מי שאנחנו - הופכים לחלק קבוע של עצמנו במקום לעמדה אסטרטגית. הם מתחילים להתקבע ולהתאבן בשעה שאחד מתענוגות הסקס הוא דווקא פוטנציאל השינוי, יכולתו להתפתח בדרכים שאיננו צופים מראש, יכולתנו להגיע לקו סיום שלא חזינו אותו. אל לנו לטעות ולחשוב שאסטרטגיית הימנעות מפגיעה היא בעצם אמת יסודית כלשהי לגבי עצמנו. אם אנו נאחזות בכל הכוח במה שאנחנו יודעות על עצמנו, ייתכן שזהו סימפטום של בעיה במקום פתרון אידיאלי עבורה. הידוע לא צריך לקבוע עבורנו את קצה האופק; עלינו לשאוף ליותר.

בספרם *Sex, or the Unbearable*, לורן ברלנט ולי אדלמן מציינים שחרדה עשויה לאותת לנו על "התקרבות יתרה אל מה שאנחנו מבקשים ליהנות ממנו". לדבריהם, סקס נכרך "במשא כבד כל כך של אופטימיות ובמשא של חרדה שלא פעם הוא בלתי אפשרי", משום שככל שאנחנו מתקרבות להנאה "כך גדל הצורך שלנו להתגונן מפניה". סקס יכול לעורר חרדה ורצון להתגונן דווקא מפני שהוא תחום שבו אנחנו מסתכנים בעונג עז. ויתור על שליטה עלול להיות מערער כל כך עד שהיינו רוצות לסכלו מראש ולהגן, כפי שכותבות ברלנט ואדלמן, על "הריבונות המשוערת שלנו". והנה לב העניין: סקס ותשוקה מסכנים את תחושת הריבונות שלנו, את תחושת ההכרה העצמית והשליטה. הם מושכים את השטיח מתחת לרגלינו. אין פלא אפוא שאצל נשים הם עלולים לעורר היאחזות מופרזת; ואין פלא שבגברים הם עלולים לעורר תחושות של אין אונים וזעם שדורשות פיצוי.

ההתעקשות על תשוקה מינית, ועל עצמנו, כעל משהו שאינו ידוע כרוכה בתחושת סיכון. התעקשות כזאת חושפת אותנו לאפשרות השכנוע, ולשכנוע יש גבולות עמומים עם הכפייה. אי-ודאות לגבי מה שאנחנו רוצות עלולה לחזק בדיוק את אותן אסטרטגיות כופות שגברים מסוימים עושים בהן שימוש בוטח כל כך בידיעה שלא יענשו. אם נשים אינן יודעות מה הן רוצות, הרי גברים יודעים גם יודעים, ומשכנעים בכך נשים. מובן אפוא הרצון לחסות תחת ההתעקשות שאנחנו יודעות מה אנחנו רוצות כדי למנוע אלימות גברית. אבל אנחנו צריכות גם להיות מסוגלות לפגוש את הזולת מתוך התרגשות, סקרנות ופתיחות, והדגש על תשוקה אסרטיבית אצל נשים מטשטש את ההידברות העדינה והרגישה סביב מה שאינו ידוע. החינוך להסכמה הוא קריטי; עלינו לקיים יחסי מין רק עם מי שרוצים לקיים יחסי מין, ועלינו לכבד את מה שאומרת האחרת על רצונותיה או על היעדרם. אבל רטוריקה של הסכמה שמקדמת ביטוי נחרץ של הכרה עצמית אינה מועילה לנשים, בסופו של דבר. גישה פורייה יותר תהיה תרבות מינית שמטפחת שיחה, חקירה משותפת, סקרנות ואי-ודאות, כל אותם דברים שהגבריות המסורתית מתייחסת אליהם בזלזול.

התייחסות הדדית וקשב מאפיינים כל אינטראקציה אנושית, אם נכיר בכך אם לאו. אסור שנסמן את הקשב הזה כמידה פחותה, את התייחסות ההדדית הזאת כחולשה שיש לגבור עליה. התשוקה אינה תמיד דוחקת או בווערת; העונג לא תמיד מדבר בעד עצמו; ואחרים תובעים מאיתנו תביעות שלפעמים נרצה להיעתר להן. מדוע להחשיב לפגם את מעשה ההיענות, את העובדה שאנחנו אכן רגישות לאחרים? הרגשות, תחושות ותשוקות עשויות להיות רדומות עד שהסובבים אותנו מעוררים אותן. גם את זה מן הראוי שנהיה מסוגלות להרשות; לא צריך להיאבק קשה כל כך נגד הפתיחות שלנו עצמנו, נגד גמישותנו.

בסופו של דבר, הדרך שבה אנחנו מבינות סקס אינה נפרדת מן הדרך שבה אנחנו מבינות מה פירוש הדבר להיות אדם. אי-אפשר להתכחש לכך שאנחנו יצורים גמישים וחברתיים שמעכלים, מפנימים ומנסחים מחדש, שוב ושוב, את מה שנקלט. הפנטזיה של ריבונות מוחלטת, של הכרה עצמית מוחלטת, איננה רק פנטזיה; היא סיוט. נפש "שאיננה מוגבלת", כותבת גיליאן רוז בספרה *Love's Work*, "היא מופרעת ממש כמו זו שגבולותיה יצוקים בסלע". המשימה היא "לקבל את הגבולות של עצמך ושל אחרים, אבל להישאר פגיעים ופריכים מסביב לגבולות". לפעמים העונג העמוק ביותר ממתין במקום שבו מניחים למישהו להיכנס.

קתרין אנג'ל היא מחברת הספר *Tomorrow Sex Will Be Good Again* שראה אור בהוצאת Verso ב-2019, וממנו מובאת מסה זו. היא מנהלת את תוכנית המוסמך בכתיבה יצירתית וביקורתית בבירקה, אוניברסיטת לונדון. 'On Vulnerability'. Copyright © Katherine Angel, 2021, used by permission of The Wylie Agency (UK) Limited
תרגום: יניב פרקש
